

Žádost:

Žádost o poskytnutí informace ze dne 7. 7. 2026 dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve věci metodického stanoviska k aplikaci čl. 12 nařízení (ES) č. 883/2004 a k vyplnění formuláře Žádost o určení použitelných právních předpisů pro zaměstnance (dále jen „SZZVPP“), resp. obecného metodického vysvětlení výkladu právních předpisů a pokynů ČSSZ, jako podklad pro správné vyplnění formuláře SZZVPP. Žádost obsahuje 6 otázek a požadavek na sdělení, zda k uvedeným otázkám existují interní metodické pokyny, metodická stanoviska nebo jiné dokumenty, případně jejich poskytnutí. Žádost obsahuje dotaz, jak má být vyplněn oddíl H. formuláře SZZVPP v případě vyslání zaměstnance podle čl. 12 nařízení (ES) č. 883/2004, kdy vykonává mobilní činnost obchodního zástupce na území jiného členského státu, přičemž má českého zaměstnavatele s provozovnou a hlavní činností v České republice, odkud je také řízen.

Konkrétní dotazy:

Dotaz č. 1) Jak má být v uvedeném případě vyplněn oddíl H. formuláře SZZVPP? Má být uvedena konkrétní adresa (např. rezidenční a organizační zázemí zaměstnance), nebo se při mobilním výkonu práce žádná adresa místa výkonu činnosti neuvádí?

Dotaz č. 2) Existuje k této otázce metodický pokyn, interní metodické stanovisko nebo jiný metodický výklad ČSSZ? Pokud ano, žádám o jeho poskytnutí, případně alespoň o sdělení jeho závěrů.

Dotaz č. 3) Zaměstnanec současně vykonává v České republice vedlejší samostatnou výdělečnou činnost spočívající v provozování e-shopu. Jedná se o činnost zcela okrajového rozsahu. Za kalendářní rok 2025 bylo prostřednictvím e-shopu realizováno celkem 17 objednávek v celkové hodnotě 15 012 Kč. Předpokládá se, že tato činnost bude pokračovat i po dobu vyslání, pokud její existence sama o sobě nebude překážkou použití režimu vyslání podle čl. 12 nařízení (ES) č. 883/2004. Brání sama tato skutečnost použití režimu vyslání podle čl. 12 nařízení (ES) č. 883/2004, nebo je při posuzování rozhodující skutečný rozsah a charakter této samostatné výdělečné činnosti?

Dotaz č. 4) Posuzuje ČSSZ při určení použitelných právních předpisů samotnou existenci samostatné výdělečné činnosti, nebo také její skutečný rozsah a ekonomický význam? Pokud je rozhodující skutečný rozsah činnosti, žádám o sdělení, zda jsou při posuzování zohledňována například objektivní kritéria, jako je počet zakázek, obrát, časová náročnost činnosti nebo jiné skutečnosti, a podle jakých kritérií je rozsah samostatné výdělečné činnosti posuzován.

Dotaz č. 5) Pokud by ČSSZ dospěla k závěru, že vedlejší samostatná výdělečná činnost zaměstnance v popsaném rozsahu brání použití režimu vyslání podle čl. 12 nařízení (ES) č. 883/2004, postačuje pro odstranění této překážky dočasné přerušení výkonu samostatné výdělečné činnosti, nebo je nutné její úplné ukončení? Prosím rovněž o uvedení právního základu nebo metodického výkladu, z něhož tento závěr vyplývá.

Dotaz č. 6) Existuje k aplikaci čl. 12 nařízení (ES) č. 883/2004 na zaměstnance vykonávající mobilní obchodní činnost (např. obchodní zástupce nebo obchodní manažer) zvláštní metodický výklad ČSSZ? Pokud ano, žádám o jeho poskytnutí nebo alespoň o sdělení jeho závěrů. Současně žádám o sdělení, zda k výše uvedeným otázkám existují interní metodické pokyny, metodická stanoviska nebo jiné dokumenty. Pokud je lze poskytnout podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, žádám o jejich poskytnutí. Pokud takové dokumenty neexistují, prosím o sdělení této skutečnosti. Vzhledem k tomu, že odpověď bude využita při vyplnění formuláře SZZVPP a při komunikaci s místně příslušnou OSSZ, velmi bych ocenila co nejkonkrétnější metodické vyjádření.

Odpověď:

K dotazu č. 1) „Jak má být v uvedeném případě vyplněn oddíl H. formuláře SZZVPP? Má být uvedena konkrétní adresa (např. rezidenční a organizační zázemí zaměstnance), nebo se při mobilním výkonu práce žádná adresa místa výkonu činnosti neuvádí?“ sdělujeme:

Do oddílu H. se uvádí adresa místa výkonu činnosti zaměstnance. Jestliže osoba nemá stálou adresu ve státě/státech výkonu činnosti, označí checkbox „Žadatel nemá stálou adresu ve státě/státech výkonu

činnosti" a v případě vyslání musí vyplnit alespoň název, obec a stát. V případě potřeby je oddíl opakovatelný. Pokud nelze uvést ani obec, doporučujeme uvést pomlčku a do pole Doplňující informace uvést, že se jedná o činnost obchodního zástupce na celém území přijímajícího státu. Adresu pobytu osoby při výkonu činnosti v zahraničí je vhodné uvést do oddílu C. žádosti.

K dotazu č. 2) „Existuje k této otázce metodický pokyn, interní metodické stanovisko nebo jiný metodický výklad ČSSZ? Pokud ano, žádám o jeho poskytnutí, případně alespoň o sdělení jeho závěrů.“ sdělujeme:

Metodický pokyn pro vyplnění údajů do žádosti SZZVPP neexistuje. Existují Pokyny k vyplnění žádosti SZZVPP.

Pokyny k vyplnění žádosti SZZVPP jsou pro klienty dostupné na webu ČSSZ:

<https://portal.cssz.cz/web/portal/-/tiskopisy/szzvpp>

K dotazu č. 3) „Zaměstnanec současně vykonává v České republice vedlejší samostatnou výdělečnou činnost spočívající v provozování e-shopu. Jedná se o činnost zcela okrajového rozsahu. Za kalendářní rok 2025 bylo prostřednictvím e-shopu realizováno celkem 17 objednávek v celkové hodnotě 15 012 Kč. Předpokládá se, že tato činnost bude pokračovat i po dobu vyslání, pokud její existence sama o sobě nebude překážkou použití režimu vyslání podle čl. 12 nařízení (ES) č. 883/2004. Brání sama tato skutečnost použití režimu vyslání podle čl. 12 nařízení (ES) č. 883/2004, nebo je při posuzování rozhodující skutečný rozsah a charakter této samostatné výdělečné činnosti?“ sdělujeme:

Pokud osoba vykonává souběžně nebo střídavě činnost na území dvou nebo více členských států, přičemž vykonává samostatnou výdělečnou činnost i zaměstnání, má oznamovací povinnost vůči instituci členského státu, v němž má své obvyklé bydliště. Povinnost osoby upravuje čl. 16 odst. 1 nařízení (ES) č. 987/2009. Osoba, která má obvyklé bydliště, tj. bydliště ve smyslu centra životních zájmů ve smyslu čl. 1 písm. j) nařízení (ES) č. 883/2004 na území České republiky, a vykonává samostatnou výdělečnou činnost i zaměstnání na území více členských států, splní uvedenou oznamovací povinnost podáním žádosti Žádost o určení použitelných právních předpisů pro zaměstnance, který je současně OSVČ (dále jen „SZZ_OSVC_VPP“ na místně příslušnou správu sociálního zabezpečení.

Informace o této oznamovací povinnosti je uvedena na webu ČSSZ:

<https://www.cssz.gov.cz/web/cz/soubezny-vykon-cinnosti>.

Postup podání žádosti SZZ_OSVC_VPP je zveřejněn na webu ČSSZ:

<https://portal.cssz.cz/web/portal/-/tiskopisy/szz-osvc-vpp>

Posouzení žádosti zajišťuje místně příslušná správa sociálního zabezpečení v souladu s postupem uvedeným v čl. 16 odst. 2 nařízení (ES) č. 987/2009 a o prozatímním určení příslušnosti informuje instituce jednotlivých členských států, v nichž je činnost vykonávána.

Cílem postupu je určení použitelných právních předpisů jediného členského státu, jehož právním předpisům sociálního zabezpečení osoba, na kterou se vztahuje nařízení (ES) č. 883/2004, podléhá ze všech svých vykonávaných činností v souladu s čl. 11 odst. 1 nařízení (ES) č. 883/2004.

Při posouzení, zda některá z vykonávaných činností má pouze marginální charakter, je podstatné, zda se jedná o činnosti, které jsou stálé, ale nevýznamné z hlediska času a ekonomického výnosu, přičemž jako ukazatel se navrhuje, že by činnosti, které představují méně než 5 % pravidelné pracovní doby pracovníka a/nebo méně než 5 % jeho celkové odměny, měly být považovány za okrajovou činnost. Tyto informace jsou dostupné v Praktickém průvodci použitelnými právními předpisy v Evropské unii (EU), Evropském hospodářském prostoru (EHP) a ve Švýcarsku (dále jen „Praktický průvodce“), na str. 27 a 28. Praktický průvodce je dostupný na webu ČSSZ:

<https://www.cssz.gov.cz/web/cz/urceni-statu-pojisteni>

Posuzování marginální aktivity bylo projednáno na jednání Pracovní podskupiny pro koordinaci sociálního zabezpečení MPSV ČR v říjnu 2019 se závěrem, že pro dodržení postupu uvedeném

v Praktickém průvodci je třeba za okrajovou činnost považovat i činnost, která je alespoň v jednom z níže hodnocených kritériích v rozsahu do 5 %, avšak i ve druhém kritériu je velmi nízká. Pro druhé kritérium byla nastavena hranice do 10 %.

Zohledňovaná kritéria:

- pro zaměstnance: pracovní doba a odměna
- pro OSVČ: pracovní doba a příjem

Bylo stanoveno, že za okrajovou činnost je třeba do budoucna považovat činnost, která je

- a) v rozsahu méně než 5 % v obou hodnocených kritériích
- b) v rozsahu méně než 5 % v jednom kritériu a současně v rozsahu méně než 10 % ve druhém kritériu.

O postupu byli informováni pracovníci okresních správ sociálního zabezpečení, kteří vyřizují žádosti o určení použitelných právních předpisů.

Informace v Pokynech k vyplnění žádosti uvádějí, že „Okrajové činnosti jsou činnosti, které jsou stálé, ale nevýznamné z hlediska času a ekonomického výnosu, a představují méně než 5 % pravidelné pracovní doby pracovníka a/nebo méně než 5 % jeho celkové odměny/příjmu. Pokud činnost v jednom ze sledovaných kritérií dosahuje méně než 5 % a současně ve druhém méně než 10 %, jedná se také o okrajovou činnost“.

Na osobu, která je obvykle činná jako zaměstnanec a osoba samostatně výdělečně činná v různých členských státech, se vztahují právní předpisy členského státu, v němž pracuje jako zaměstnanec, v souladu s čl. 13 odst. 3 nařízení (ES) č. 883/2004. Na takovou situaci nelze použít čl. 12 odst. 1 nařízení (ES) č. 883/2004, který upravuje vyslání zaměstnance.

Pokud je činnost OSVČ marginální, pak se na osobu vztahují právní předpisy členského státu, na jehož území osoba pracuje (tj. toho státu, kde činnost není marginální), a to podle čl. 11 odst. 3 písm. a) nařízení (ES) č. 883/2004.

Článek 16 nařízení (ES) č. 883/2004 umožňuje, aby se příslušné instituce dvou nebo více členských států dohodly na udělení výjimky z aplikace článků 11-15 uvedeného nařízení.

<https://www.cssz.gov.cz/web/cz/vyjimky>

K dotazu č. 4) „Posuzuje ČSSZ při určení použitelných právních předpisů samotnou existenci samostatné výdělečné činnosti, nebo také její skutečný rozsah a ekonomický význam? Pokud je rozhodující skutečný rozsah činnosti, žádám o sdělení, zda jsou při posuzování zohledňována například objektivní kritéria, jako je počet zakázek, obrát, časová náročnost činnosti nebo jiné skutečnosti, a podle jakých kritérií je rozsah samostatné výdělečné činnosti posuzován.“ sdělujeme:

ČSSZ při určení použitelných právních předpisů posuzuje skutečný rozsah a ekonomický význam konkrétní činnosti, při zohlednění kritérií pracovní doba a odměna/příjem, přičemž vychází z údajů o procentním rozdělení pracovní doby a odměny na území jednotlivých členských států uvedených v podané žádosti a označení odpovídajícího pole v žádosti, zda žadatel vykonává činnost v rozsahu okrajové činnosti ano/ne a uvedeného státu. ČSSZ přitom zohledňuje smluvní doklady přiložené k žádosti.

Kritéria obrát, pracovní doba, počet poskytnutých služeb nebo příjem, se používají při určení podstatné části samostatné výdělečné činnosti ve státě bydliště, v souladu s čl. 14 odst. 8 nařízení (ES) č. 987/2009.

Klient k podané žádosti přikládá smluvní dokumenty, na jejichž základě má zajištěnou činnost v České republice a v zahraničí (v závislosti na konkrétní situaci), přičemž pokud takovou činnost teprve zahajuje a jedná se o první žádost o určení použitelných právních předpisů pro takovou situaci, akceptujeme

uvedení procentních poměrů rozsahu výkonu činnosti podle předpokladu na budoucích 12 kalendářních měsících, v souladu s čl. 14 odst. 10 nařízení (ES) č. 987/2009.

Osoby, na které se vztahuje nařízení (ES) č. 883/2004, mají povinnost předat příslušné instituci veškeré informace, dokumenty nebo podpůrné doklady, které jsou nezbytné pro zjištění jejich situace nebo situace jejich rodiny, stanovení nebo zachování jejich práv a povinností a určení použitelných právních předpisů a jejich povinností podle těchto právních předpisů. Povinnost osoby upravuje čl. 3 odst. 2 nařízení (ES) č. 987/2009.

K dotazu č. 5) „Pokud by ČSSZ dospěla k závěru, že vedlejší samostatná výdělečná činnost zaměstnance v popsaném rozsahu brání použití režimu vyslání podle čl. 12 nařízení (ES) č. 883/2004, postačuje pro odstranění této překážky dočasné přerušování výkonu samostatné výdělečné činnosti, nebo je nutné její úplné ukončení? Prosím rovněž o uvedení právního základu nebo metodického výkladu, z něhož tento závěr vyplývá.“ sdělujeme:

Na osobu, která je obvykle činná jako zaměstnanec a osoba samostatně výdělečně činná v různých členských státech, se vztahují právní předpisy členského státu, v němž pracuje jako zaměstnanec, v souladu s čl. 13 odst. 3 nařízení (ES) č. 883/2004. Na takovou situaci nelze použít čl. 12 odst. 1 nařízení (ES) č. 883/2004, který upravuje vyslání zaměstnance.

Pokud osoba samostatnou výdělečnou činnost nevykonává, má povinnost se odhlásit jako OSVČ u příslušné správy sociálního zabezpečení.

Informace je uvedena na webu ČSSZ: <https://www.cssz.gov.cz/web/cz/osvc-povinnosti>

Pokud osoba pracuje pouze jako zaměstnanec a je svým zaměstnavatelem se sídlem v ČR vysílána k přechodnému výkonu činnosti na území jiného členského státu, má vysílající zaměstnavatel povinnost informovat o této skutečnosti příslušnou instituci vysílajícího členského státu, a to pokud možno předem. Povinnost vysílajícího zaměstnavatele upravuje čl. 15 odst. 1 nařízení (ES) č. 987/2009. Vysílající zaměstnavatel splní uvedenou oznamovací povinnost podáním žádosti SZZVPP.

K dotazu č. 6) „Existuje k aplikaci čl. 12 nařízení (ES) č. 883/2004 na zaměstnance vykonávající mobilní obchodní činnost (např. obchodní zástupce nebo obchodní manažer) zvláštní metodický výklad ČSSZ? Pokud ano, žádám o jeho poskytnutí nebo alespoň o sdělení jeho závěrů. Současně žádám o sdělení, zda k výše uvedeným otázkám existují interní metodické pokyny, metodická stanoviska nebo jiné dokumenty. Pokud je lze poskytnout podle zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, žádám o jejich poskytnutí. Pokud takové dokumenty neexistují, prosím o sdělení této skutečnosti. Vzhledem k tomu, že odpověď bude využita při vyplnění formuláře SZZVPP a při komunikaci s místně příslušnou OSSZ, velmi bych ocenila co nejkonkrétnější metodické vyjádření.“ sdělujeme:

ČSSZ posuzuje žádosti o určení použitelných právních předpisů v souladu s koordinačními nařízení (ES) č. 883/2004 a 987/2009.

Koordinační nařízení (ES) jsou dostupná na webu ČSSZ:

<https://www.cssz.gov.cz/web/cz/eu-legislativa>

Zvláštní postup pro situace obchodního zástupce nebo obchodního manažera ČSSZ neuplatňuje.